

አገዳሲ ሓበሬታ ብዛዕባ ኮሮና ቫይረስ

- 1. ብኸመይ ሰብ እዚ ኾሮና ቫይረስ ይመጽ? እዚ ቫይረስ ካብ ሰብ ናብ ሰብ ይመሓለፍ። እዚ ዝከውን ከኣ ንኣብነት ብሰዓል፣ ብዘረባ ወይ ድማ ብሰላምታ እዩ።**
- 2. ብኸመይ ይፈልጥ ሰብ እቲ ቫይረስ ከም ዘለዎ? እንተደኣ ኣቲ ሰብ ኾሮና ቫይረስ ኣለዎ፣ ከም ሰዓል፣ ናይ ኪሳድ ሕክኽ፣ጸረርታን ረስንን ይገብረሉ። እዚ ከኣ ተመሳሳሊ ከም እንፊሉ ወንዛ እዩ። ንሓደ ሓደ ሰባት ወን የውድቆም ኣዩ። ንገለ ገሊኣም ትሓከምቲ ውን ዝኸፈኣ ካብ ካልኣት ናይ ምስትንፋስ ጸገም ወይ ውን ረኽሲ ናይ ሳንቡእ ይገብረሎም። እንተደኣ እቲ ሰብ ቫይረስ ኣለዎ፣ ን 14 መዓልቲ ዝኾውን ኽጸንሕ ይኽእል እዩ፣ እዚ ተርእዮታት ኸይጀመረ።**
- 3. ስለምንታይ እዩ እዚ ኾሮና ቫይረስ ሓደጊኛ ኾይኑ? ኣብ ዝበዝሐ ሰብ እዚ ሕማም ኾሮና ቫይረስ ፍኩስ ዝበለ እዩ። ብ 15% በቲ ሕማም ዝተጠቐመ ግን፣ ኸቢድ ናይ ምስትንፋስ ጸገም ን ረኽሲ ናይ ሳንቡእ ይገብረሎም። በዚ ሕማም ዝሞቱ ግን ዝበዝሑ ዓበይቲን ሑዱር ሕማም ዝነበሮምን እዮም።**
- 4. እንታይ ክገበር ኣለኒ ፣ እንተደኣ እቲ ምልክታት ኣለኒ? ዝኮነ ረስኒ፣ሰዓል ወይ ውን ሕጽረት ትንፋስ ዘለዎ ኣብ ሓደ ቦታ ኣቀዲሙ በቲ ቫይረስ ዝትለኽፉ ሰባት ዝነብር እንትኮይኑ ናብ ሓኪም ብምድዋል ቆጶራ ይሓዝ። እንተደኣ ረስኒ፣ሰዓል ወይ ከኣ ሕጽረት ምስትንፋስ ኣለካ ምስ ሰባት ምርኻብ ኣውሕድ። እንተወሓደ ካብ 1.5 ክሳብ 2 ሜትሮ ካብ ሰባት ምርሓቕ። እንተተኸኢሉ ካብ ገዛኻ ወይ መደቀሲ ክፍልኻ ዘይምውጻእ። ክትስዕል ወይ ድማ ክትህንጥስ ኢድካ ምዕባስ ወይ ድማ ሰፍት ምጥቃም፣ ድሕሪ እዚ እቲ ሰፍት ብቐልጡፍ ኣብ እንዳ ጎሓፍ ምድርባይ። የእዳውካ ብቐጻልን ብግቡእን ብፍላይ ድማ ድሕሪ ካብ ዓይኒ ምድሪ ምውጻእካን መግቢ ምቕራብካን ምሕጻብ።**
- 5. እንታይ ክገብር ኣለኒ፣ እንተደኣ ምስ ሓደ በዚ ሕማም ዝተለኸፈ ሰብ ተራኺብ? እንተደኣ ምስ ሕደ ብሕማም ኮሮና ቫይረስ ዝተለኸፈ ሰብ ተራኺብካ ናብ ሓኪምካ ወይ ድማ ናብ ኣብ ከባቢኻ ዘሎ ማእከል ጥዕና ብምድዋል ሓብሮም። መስመር ቴሌፎን ምስ ብዝሒ ደወልቲ እንተደኣ ተታሒዙ፣ ናብ ሚኒስትሪ ጥዕና በዚ ዝስዕብ ቁጽሪ 030 346 465 100 ደውል። ተቐባሊ ቴሌፎን ናይዚ ቁጽሪ ቋንቋ ጀርመን ወይ ዶቻ ጥራይ ኢዩ ዝዘረብ። እንተደኣ ምስ ብዙሓት ሰባት ኣብ ሓደ ቦታ ትቐመጥ ኮንካ ወይ ውን ኣፍቲ መቀብሊ ቦታ ትነብር ትኮንካ፣ ብቐልጡፍ ሓብር ነቶም ኣማከርቲ ኣካላት። ና ቤት ትምህርትኻ፣ ስራሕካ ቤት ትምህርቲ ቋንቋ ወይ ድማ ናይ ሞያ ትምህርትኻ ሓብር።**
- 6. ኮሮና ቫይረስ ኣብ ማዓልታዊ ሂወትና ዘስዕቦ ጽልዎ እንታይ ኢዩ? መንግስቲ ብምክንያት እዚ ሕማም ኮሮና ቫይረስ እዚ ዝስዕብ ውሳኔ የሕሊፉ ኣሎ።**
  - ብዙሓት ድኪናት ክዕጸዎ። እዚ ግን ነተን ኣብ ማዓልታዊ ሂወትና ዘገድሶ ትካላት ከም ሱፐርማርኬት ኣይጸሉን ኢዩ።
  - ኩለን ስፖርታዊ ትካላት ከም ፊትነስ ስቴዲዮ፣ መሐንበሲ፣ መጻወቲ ሜዳ ዕጹው ኢዩ።
  - ባራት፣ ክለብ፣ ለይታዊ ትልሂት፣ ናይ ድራማ ቦታ፣ ኮንሰርት፣ ቤተ መዘክር፣ ሲኒማታት፣ መካነ እንስሳታት፣ መጻወቲ ኣዳራሽ ዕጹው ኢዩ።
  - ቤት መግቢ ካብ ሰዓት 6 ክሳብ ሰዓት 18 ጥራይ ክኸፈት ይፍቀድ።
  - ሃይማኖታዊ ምትእኽኻብ ናኣብነት፣ ቤተክርስቲያን፣ መስጊድ ከምኡ ውን መጻለዪ ቦታ ናይ ካልኣት ሃይማኖታት ክኸፈት ኣይፍቀድን ኢዩ።
  - መገሻ ኣብ ውሽጢ ዓዲ ይኹን ካብ ሃገር ወጻኢ ኣይፍቀድን ኢዩ። ሆቴላት ንአገዳሲ ነገራት ጥራሕ ትዘይ ኮይኑ ንበጻሕቲ ከካርያ ኣይፍቀድን።

ምምሕዳር ዞባ ባደን ሹቱምበርግ ብምክንያት ኮሮና ቫይረስ እዚ ዝስዕብ ውሳኔ የሕሊፍ ኣሎ።

- መዋእለ ህጻናትን ቤትትምህርታትን ክሰብ ሰለት 18 ሚያዝያ መወዳእታ ናይ ኣስተርን በዓል ዕጹው ኢዩ።
- ንኣገዳሲ ጉዳይ እንተዘይኮይኑ ሕክምናን መዕቆቢ ዓበይትን ንበጻሕቲ ኩልኩል ኢዩ።
- ኣብ ዕጹው ገዛ ካብ 100 ሰባት ንላዕሊ ምእካብ ኩልኩል ኢዩ። ብተወሳኺ ኣገደስቲ ንዘይኮኑ ኣጋጣሚታት ክስረዙ ኣለዎም።
- ኣገዳሲ ንዘይኮነ ማሕበራዊ ርክባት ብዉሑድ ቁጽሪ ክኸውን ይግባኣ።
- ዓበይቲ ሰባት ምስ ቆልዑ ክውዕሉ የብሎምን። ምክንያቱ ዋላ እኳ ቆልዑ በዚ ሕማም ተጠቓዕቲ እንተኾኑ፣ ምልክታት እዚ ሕማም ግን ቀልጢፍ ኣይረኣዮምን።
- ኣስራሕቲ ን ሰራሕተኛታት ካብ ናይ ገዛ ዝስራሕ ተወሳኺ ስራሕን ተወሳኺ ሰዓታትን ከጉድሉ ኣለዎም።
- መሰረታዊ ደረጃ፣ እቲ ኣገዳሲ ዝኮነ ነግራት ትራሕ ኪስራሕ ኣልዎ ዝተርፈ ቀጻሊ ሰሙናት ይርኣ።

7. ቆጽራ ናብ ቤት ጽሕፈታት ኪሕዝ ይኽል ዶ?

ኣብ ቡዙሓት ከተማታት፣ ዓድታትን ኾማኡ ውን ዘባዊ ምምሕዳራትን ቤት ጽሕፈታት ተዓጹ ይርከብ ውይ ዉን ብትሑት ቁጽሪ ህዝባዊ ርክባት ይክፈት። እንድሕር ደኣ ን ኣዙ ኣገዳሲ ኪጽኒሕ ዘይከል ጉዳይ ቆጽራ ደሊኩም፣ ብተለፎን ወይ ውን ኣብ ዌብ ሳዪት ናይቲ ቤት ጽሕፈት ኣቲኩም ኣበርታ ሃቡ።

8. እንታይ ማለት እዩ ኣብ ገዛ ኪራንቲ?

ንስኻ ወይ ውን ስድራቤትካ በዚ ሕማም እዚ እንተጠቁዕኻ ኣብ ኪራንቲ ኪትጸንሑ ይግበር። እንታይ ማለት እዩ ኣዚ እንቴልና፣ እቲ ተጠቅዑ ኣካል ኣንትደኣ ገዝኡ ወይ ውን መደቆሲኡ ናቱ ዝኮነ መሕጻቢ ሰብነትን ኣይኒ መድሪ ኣልዎ ዝወሓደ ን 14 መዓልቲ ንክይወጽእ ይግደድ። እዚ ብጣዕሚ ከቢድ ዝኮነ ሃዋህው እዩ ብፍላይ ቆልዑ እንትሃለዮም። እቲ ኣገዳሲ ነገር ግን፣ ምስ ኣዝማድኩም ኸምኡ ውን ምስ መሓዝትኩም ብተልፎን ጥራሕ ምስ ዝከውን ርክብኩም እዩ።

ዝኮነ ሰብ ኣብቲ ትንብርሉ ዘልኩም ቦታ ብዚ ሕማም ተተለኪፍ፣ ብምልኡ ነባሪ ኣብቲ ቦታ ወይ ድማ ብኸፈል ኣብ ኪራንቲ ከም ትጸንሑ ይግበር። ብኣንሳብ ኮንኩም እቶም ተቆማጦ ኸትጥይቁ ትከሉ እኩም፣ ነቲ ኣጋጢሙ ዘሎ ኩነታት ዝምልከት። ን ኣብነት ነጻ ዝኮነ ናይ ኢንተርነት ዝርጋሔ ኸትረክቡ። ብዝትረፈ ውን ምስቶም ዝምልከቶም ኣካላት ብዛዕባ ናይ መግቢ ቀረባት ኣብ ቦታኩም ኪመጽ ዝከል ተኾይኑ ኸትውከስዎም ኣልኩም።